

3. งานศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี (OSCC)

เรื่อง การพิจารณายุติการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

การจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)

1. ชื่อกลุ่ม ยุติการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์
เรื่อง การพิจารณายุติการตั้งครรภ์

2. สมาชิกกลุ่ม ประกอบด้วย

1. คุณเอื้อ/ผู้บริหาร: นายสมพงษ์ วงศ์ปัญญาถาวร รองผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์

2. คุณอำนวย : นายสมพงษ์ วงศ์ปัญญาถาวร รองผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์

3. คุณกิจ/สมาชิก : วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล

3.1 นายพงษ์ธร วิโรจน์ชัยวงศ์ หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์ – นรีเวชวิทยา

3.2 นางสุภารัตน์ สวัสดิ์ นังสังคมสงเคราะห์ 7 ว

: โรงพยาบาลกลาง

3.3 นายธีรชัย อนันต์อณนพ หัวหน้ากลุ่มงานสูติ – นรีเวชกรรม

3.4 นางสาวสมศิริ บุญศิริ นักสังคมสงเคราะห์ 6

: โรงพยาบาลตากสิน

3.5 นางกิตติยา ศรีเลิศฟ้า ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลตากสิน

3.6 นางจิราภรณ์ กลิ่นศรีสุข แทนหัวหน้ากลุ่มงานอนามัยชุมชน

3.7 นางสมพิศ สนชัย หัวหน้างานสังคมสงเคราะห์

3.8 นางสาวสุกฤตา พิบูลภาณุวัชาน นายแพทย์ 5

3.9 นางสาวกนกอร สุคนสมาน นายแพทย์ 6

: โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

3.10 นายสุรินทร์ กู้เจริญประสิทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล

3.11 นางสาวกาญจนา สิ้นเหลือ นักสังคมสงเคราะห์ 8 ว.

: โรงพยาบาลหลวงพ่อกวีนาคคี ชุตินทร ไร อุทิศ

3.12 ร.ต.ตหญิงจรรยา เจนประเสริฐ หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยชุมชน

: โรงพยาบาลหนองจอก

3.13 นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล

3.14 นางกรรณิการ์ เทศประสิทธิ์ นักสังคมสงเคราะห์ 6 ว

: โรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร

3.15 นายสมชาย จึงมีโชค ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล

3.16 นางสุภา อุ่มยืนยง นักสังคมสงเคราะห์ 6 ว

: โรงพยาบาลราชพิพัฒน์

3.17 นายอรรถพล เกิดอรุณสุขศรี นายแพทย์ 8 วช.

3.18 นางสาวสุธิดา ศรีมงคล นักสังคมสงเคราะห์ 3

/ โรงพยาบาลสิรินธร.....

:โรงพยาบาลสิรินธร

3.19 นายวิวัฒน์ เอี่ยมอุไรรัตน์ นายแพทย์ 7 วช.

สำนักงานเลขานุการ สำนักงานการแพทย์

3.20 นายธนุชัย หุนนวัฒน์ หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ

4. คุณลิขิต : นางสาวพรพิไล ดันตลีปิกร นักวิชาการสาธารณสุข 5 ฝ่ายแผนงาน

3. **วัตถุประสงค์**

1.1 เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทาง และการพิจารณายุติการตั้งครรภ์
ของโรงพยาบาล

1.2 เพื่อกำหนดแนวทางในการพิจารณายุติการตั้งครรภ์ของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ให้
เป็นมาตรฐานเดียวกัน

4. **งบประมาณ**

ไม่ใช้งบประมาณ

5. **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

สมาชิกกลุ่มมีแนวทางปฏิบัติในการพิจารณายุติการตั้งครรภ์ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ลงชื่อ

(นายสมพงษ์ วงศ์ปัญญาถาวร)

รองผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์

๓๘ ก.ย. 2552

แผน/กิจกรรม (Activity Plan)

กิจกรรม	ช่วงเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ หลัก	สรุปสาระสำคัญที่ได้จาก กิจกรรม	งบประมาณ (ถ้ามี)	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
ครั้งที่ 1 สมาชิก กลุ่มพบกันครั้ง แรกเพื่อแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนิน ยุติการตั้งครรภ์ใน โรงพยาบาล	30 เมษายน 2552	กองวิชาการ	- สมาชิกกลุ่มมีความเห็น ร่วมกันว่าเนื่องจาก ปัจจุบันแต่ละโรงพยาบาล ยังมีแนวทางปฏิบัติที่ไม่ ชัดเจนและยังไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน จึง เห็นสมควรให้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการ ยุติ การตั้งครรภ์ใน โรงพยาบาลใหญ่ 4 แห่ง - กำหนดให้มีการประชุม สมาชิกกลุ่มอีกครั้งเพื่อ พิจารณาข้อบ่งชี้และ แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน อีกครั้ง ในวันที่ 12 พฤษภาคม 2552	-	- ร่างหลักเกณฑ์ การยุติการตั้งครรภ์ สำนักงานแพทย์ และแนวทางจัดทำ คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการ พิจารณายุติการ ตั้งครรภ์ทาง การแพทย์ของ วิทยาลัยและ โรงพยาบาล
ครั้งที่ 2 พิจารณา แนวทางการปฏิบัติ และการพิจารณา ยุติการตั้งครรภ์ ของโรงพยาบาล ในสังกัดสำนัก การแพทย์ทั้ง 9 แห่งให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน	12 พฤษภาคม 2552	กองวิชาการ /นิติการ/ ร.พ. 9 แห่ง	- องค์กรประกอบของ คณะกรรมการยุติการ ตั้งครรภ์ - ขั้นตอนการดำเนินการ และแนวทางปฏิบัติใน การพิจารณายุติการ ตั้งครรภ์	-	

ประกาศสำนักการแพทย์
เรื่อง หลักเกณฑ์การยุติการตั้งครรภ์

ตามที่คณะกรรมการบริหารศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2551 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2551 เห็นควรให้มีแนวทางเกี่ยวกับการพิจารณายุติการตั้งครรภ์ และต่อมาได้มีการประชุมคณะทำงานประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องจากวิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์ ซึ่งคณะทำงานได้จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติแล้ว

สำนักการแพทย์ขอประกาศหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้วิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์พิจารณาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป โดยให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับแพทยสภาที่เกี่ยวข้องด้วย

ประกาศ ณ วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2552

(นายวิเชษฐ ชาญเชื้อ)
ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

หลักเกณฑ์การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์

เพื่อให้การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ของวิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ เป็นไปอย่างเหมาะสม ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับแพทยสภา สำนักงานการแพทย์จึงกำหนดหลักเกณฑ์ การยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติของวิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัด สำนักงานการแพทย์ดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์ทั่วไปในการยุติการตั้งครรภ์

ต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญาและข้อบังคับแพทยสภา โดยหญิงนั้นต้องยินยอม

2. คณะกรรมการพิจารณายุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์

ให้วิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณายุติการ ตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ประกอบด้วย

2.1 ผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือโรงพยาบาล	ที่ปรึกษา
2.2 ผู้ช่วยหรือรองผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	ที่ปรึกษา
2.3 หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์ – นรีเวชวิทยา
หรือหัวหน้ากลุ่มงานสูติ – นรีเวชกรรม หรือผู้แทน	ประธานกรรมการ
2.4 หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์
หรือหัวหน้ากลุ่มงานจิตเวช หรือผู้แทน	กรรมการ
2.5 หัวหน้าภาควิชานิติเวชศาสตร์
หรือหัวหน้ากลุ่มงานเวชศาสตร์ฉุกเฉินและนิติเวชวิทยา
หรือหัวหน้ากลุ่มงานนิติเวชวิทยา หรือผู้แทน	กรรมการ
2.6 หัวหน้าภาควิชากุมารเวชศาสตร์
หรือกลุ่มงานกุมารเวชกรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
2.7 แพทย์เจ้าของไข้	กรรมการ
2.8 แพทย์เวชศาสตร์มารดาและทารก
หรือแพทย์สูติ – นรีเวชกรรม ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการ
2.9 ผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาลด้านสูติ – นรีเวชกรรม
หรือผู้ช่วยหัวหน้าพยาบาล ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
2.10 นักสังคมสงเคราะห์ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

/ทั้งนี้.....

ทั้งนี้ หากวิทยาลัยหรือโรงพยาบาลไม่มีส่วนราชการดังกล่าว ก็ให้ตั้งเฉพาะส่วนราชการที่มี

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดขั้นตอนการดำเนินการของวิทยาลัยและโรงพยาบาลในการยุติการตั้งครุภัณฑ์ทางการแพทย์ โดยเฉพาะขั้นตอนวิธีการยื่นคำร้อง การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น การมอบหมายเจ้าหน้าที่ สอบปากคำและสอบพยานเอกสารที่เกี่ยวข้องจากผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง การทำเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็น หลักฐาน การจัดการประชุม การทำรายงานและเอกสารการประชุม เป็นต้น

(2) พิจารณาและตัดสินใจยุติการตั้งครุภัณฑ์ ให้ถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมายและ ข้อบังคับแพทยสภา

(3) กำกับดูแลและประเมินผลการยุติการตั้งครุภัณฑ์ทางการแพทย์

(4) ประสานงานหน่วยงาน ส่วนราชการ องค์การภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการ ดำเนินการเกี่ยวกับการยุติการตั้งครุภัณฑ์ทางการแพทย์

3. ข้อบ่งชี้สำหรับการยุติการตั้งครุภัณฑ์ทางการแพทย์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีข้อบ่งชี้ทางด้านสุขภาพร่างกายของสตรีตั้งครุภัณฑ์ ดังนี้

- โรคทางกายของมารดา
- โรคของทารกในครรภ์มารดา ซึ่งมีผลต่อสุขภาพร่างกายของมารดา

ทั้งนี้ ภายใต้ง่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) คณะกรรมการพิจารณาจากข้อมูลทางการแพทย์แล้วเห็นว่าข้อบ่งชี้ดังกล่าวทำให้เป็น กรณีสที่จำเป็นต้องยุติการตั้งครุภัณฑ์ทางการแพทย์

(2) ควรมีการลงนามยินยอมเป็นหนังสือจากสามี และหรือผู้ปกครอง (กรณีหญิงมีครรภ์เป็น บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ)เว้นแต่ คณะกรรมการเห็นเป็น อย่างอื่น

กลุ่มที่ 2 มีข้อบ่งชี้ทางด้านสุขภาพจิต

มารดาเกิดปัญหาสุขภาพจิตอย่างรุนแรง

ทั้งนี้ ภายใต้ง่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) ควรมีการลงนามยินยอมเป็นหนังสือจากสามีและหรือผู้ปกครอง (กรณีหญิงมีครรภ์เป็น บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ)เว้นแต่ คณะกรรมการเห็นเป็น อย่างอื่น

(2) หญิงมีครรภ์นั้นได้รับการตรวจและรับรอง ดังนี้

(2.1) กรณีหญิงมีครรภ์เกิดปัญหาสุขภาพจิตอย่างรุนแรง ต้องได้รับการรับรองหรือ

/ เห็นชอบ.....

เห็นชอบจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่มีใช้ผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์ซึ่งควรเป็นจิตแพทย์ อย่างน้อย
1 คน

(2.2) กรณีหญิงมีครรภ์เกิดปัญหาสุขภาพจิตอย่างรุนแรง เนื่องจากพบว่าทารกในครรภ์ มีหรือมีความเสี่ยงสูงที่จะมีความพิการอย่างรุนแรง หรือเป็นหรือมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นโรคพันธุกรรมอย่างรุนแรง ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยและการปรึกษาแนะนำทางพันธุศาสตร์ (genetic counseling) และมีการลงนามรับรองในเรื่องดังกล่าว โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่มีใช้ผู้กระทำการยุติการตั้งครรภ์อย่างน้อย
1 คน

กลุ่มที่ 3 ข้อบ่งชี้กรณีตั้งครรภ์จากการถูกข่มขืน

มีหลักฐานหรือข้อเท็จจริงอันควรเชื่อได้ว่าการตั้งครรภ์นั้นเกิดจากการถูกข่มขืนกระทำชำเรา โดยบุคคลที่มีใช้สามี หรือเกิดจากการให้บริการเพื่อสนองความใคร่ หรือถูกทำอนาจาร โดยหลักฐานดังกล่าว เช่น หลักฐานการตรวจร่างกาย และหรือ ใบแจ้งความร้องทุกข์ของผู้เสียหายต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย และคณะกรรมการเห็นว่าข้อบ่งชี้ดังกล่าวทำให้เป็นกรณีที่สมควรจะต้องยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์

ทั้งนี้กรณีหญิงมีครรภ์เป็นบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ควรมีการลงนามยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ปกครอง เว้นแต่คณะกรรมการเห็นเป็นอย่างอื่น

เมื่อได้มีการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์แล้ว ให้แพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ ทำรายงานเสนอแพทย์สภาตามเงื่อนไขและระยะเวลาในแบบฟอร์มที่แพทย์สภา กำหนด ตามข้อบังคับแพทย์สภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ ตาม มาตรา 305 แห่งประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2548

4. ให้วิทยาลัยและโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์ จัดเก็บเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ทางการแพทย์ให้เป็นปัจจุบัน